TORAH TAVLIN IS ALSO AVAILABLE ONLINETO VIEW ARCHIVES. STORIES.ARTICLES OF INTEREST OR TO SUBSCRIBE TO RECEIVE THIS TORAH SHEET WEEKLY. ORSENDANEMAILTO

34 Mariner Way, Monsey, NY

שבת קודש פרשת וילך – שבת שובה – ה' תשרי תשפ"ו Shabbos Shuva - Parshas Vayelech - September 27, 2025

בבוא כל ישראל לראות את פני ה' אלקוך במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם (לא-א) - מצות 'הקהל' ולימודה אלו המקראות מדברים ממצות 'הקהל'. ומתוכנם רואים נקודה המעוררת פליאה אומרת 'דרשיני'. כי מתחילה מפרטת התורה כל פרטי המצוה. ובהמשר היא מפרשת

וטרת המצוה, ובכך היא אומרת שאין מצוה זו בכלל המצוות שהם בגדר 'גזירת הכתוב'. זאחר שיש להמטרה גלויה והאדם מביז מדוע הוא מקיימה. אולם כשמעיינים בגוף המטרה, אי אפשר להבין מהותה, ונראים הדברים כמי שאומר שהמטרה היא עצם המצוה. כמי שאומר: תז לראובז מתנה כדי שתתז לראובז מתנה...

ואפרש שיחתי: אחר שהכתוב הראשון שלפנינו הורה על זמן מצות 'הקהל' ועל חובת יומה במקום המקדש, הודיע גם מהות המצוה, שהיא: 'תקרא את התורה הזאת נגד כל שראל באזניהם? דבריו אלו הם למעשה תמציתה של מצות 'הקהל'. שהיא: להשמיע את התורה בנוכחות כל עדת ישראל, 'ובאזניהם' כלומר. שאיז המצוה מתקיימת רק בזה זמשמיעים בנוכחותם אלא צריכה שתהא גם 'באזניהם'. שיטו אוזו לקבל הדברים לאחר שאנו יודעים כל פרטי המצוה בא הכתוב שלאחריו להודיענו מהי מטרתה של מצוה זו. אמר: 'למעז ישמעו' בתיבות אלו מגלה לנו הכתוב שיש מטרה למצוה זו. ומהי? השמיעה! רבר זה אינו מובז, שהרי אין השמיעה המטרה כי אם עצם המצוה.

גם על יתר הפרטים שמביא כמטרה למצוה זו 'למען ילמדו ויראו את ה' אלקיכם' וגו' נריכים ביאור. שהרי איז אנו רואים שדוקא מתור שמיעה זו באים לכל אלו. כי גם בימינו שאין מצות 'הקהל' נוהגת,רבו לומדי תורה, וגם כל הבוחר ביראה יודע שאין השגתה לויה בידי שמים (ראה ברכות לג:). וישראל מלאים גם בימינו במצוות ובמעשים טובים.

אמנם דבר גדול גילה לנו הכתוב. שבאמת נשתנתה ירושלים מכל הארצות מחמת

שובה ישראל עד ה' אלקוך כי כשלת בעונך (יד-ב) - אמונה בכח התשובה לתב **הרמ"א** (תר"ז ס"ו): "יום הכיפורים אינו מכפר אלא על השבים המאמינים בכפרתו. אבל המבעט בו ומחשב בלבו: מה מועיל לי יום כיפור זה. אינו מכפר לו". יכ"ל. ומקורו בדברי **הרמב"ם** (פרק ג' מהל' שגגות הל' י') וז"ל: "איז יום הכפורים ולא חטאת ולא האשם מכפרין אלא על השבים המאמינים בכפרתו. אבל המבעט בהן אינז מכפריז בו. כיצד היה מבעט והביא חטאתו או אשמו והוא אומר או מחשב בלבו שאין אלו מכפרין, אף על פי שקרבו כמצותן לא נתכפר לו וכשיחזור בתשובה מבעיטתו צריר להביא חטאתו ואשמו, וכן המבעט ביום הכפורים אין יום הכפורים מכפר עליו. לפיכר אם נתחייב באשם תלוי ועבר עליו יום הכפורים והוא מבעט בו הרי ה לא נתכפר לו וכשיחזור בתשובה אחר יום הכפורים חייב להביא כל אשם תלוי שהיה חייב בו". עכ"ל. מבואר יסוד גדול בעבודת התשובה ביום כיפורים. שיום כיפור

ועמדו המפרשים על כוונת הרמ"א. וכי בא לומר דמי שהוא אפיקורס איז מועילה לו זשובה, הרי נאמר (ויקרא טז, ל): "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל טאתיכם לפני ה' תטהרו". וא"כ פשיטא שיום הכיפורים אינו מכפר על אפיקורס. דאינו

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY

מאת הגאון מו"ר הדב ברוך הורטפלר טלוט"א, ראט כולל עטרת חיים ברוך, קליבלגד הייטס Monetary, Interpersonal Laws and Din Torah (48) **Reciting Posukim by Kapparos.** This question is relevant to people who use live chickens for the ancient custom of *Kapparos* (1). Anyone who does *Kapparos* can attest that there is a putrid smell emanating from the chickens, especially on a cloudy day. It is unclear how a person is permitted to recite the posukim from Tanach that are said by Kapparos, with the terrible odor from the chickens all around. How is this permitted? **Two Types of Smell.** The only type of smell that prohibits holy words or thoughts to be said or thought, is when it comes from a substance that has become rotten, which includes feces from digested food - which is the same as rotted food. However, if a bad smell comes from a chemical, like ammonia or chlorine, this is not a problem. Additionally, (school) laboratories where students mix gases and create a "rotten-egg" smell is not a problem. Chickens have their own unique smell even without

Bowing Down by כורעים. When placing the cloth or paper on the ground for כורעים, it should be used to be מפסיק between Furthermore, the **Shulchan Aruch** (2) rules that normal chicken one's head and the ground (נופלים על **פניהם**), not the knees (4).

Talis Katan which is worn the whole day may be taken inside.

droppings is not a bad-smelling item, unless there is a chicken

coup where they stay for a long time and there is a build-up of

waste, which produces its own bad smell from a rotting-type

process. Usually, for Kapparos, the chickens are brought by

truck to a specific area and there is no build-up of waste.

A Kittel in the Bathroom. On Yom Kippur, most men wear a

kittel - a white garment used for davening - so as to be somewhat

comparable to an angel on this day. Even though it is just a

garment and not a real holy object, like a *sefer*, and there is no

prohibition wearing it into a bathroom, it is a strong custom,

quoted by *Poskim* (3) not to wear it in a bathroom since it is a

garment used especially for prayer. Similarly, a gartel or Talis

Gadol should not be worn or taken into a bathroom. However, a

Therefore, it is permitted to say the *posukim* of *Kapparos* there.

בין הריחיים – תבליז מדף היומי – זבחים ז. ישינוי בעלים דומיא דידיה" says: A חטאת that was נשחט בשינוי בעלים but the other person is אינו מחיכב כלום, the אינו מחיכב כלום because "אין לך אדם בישראל", that is not מכפר a חייב of or being עובר a nov & since a מכפר is also מכפר is also מכפר, it results in the other owner being איבי עשה ז א בומיא דדידיה stre פסול is פרים, Rava learms this *halacha* that a ראת is also מכפר מכפר from a ה"ז. The *Gemara* asks a on't have similar בבא said that a בפרה for someone בשלים because both בשלים don't have similar בבא Secouse בעלים don't have similar. רבא א סתירה for an עשה for an עשה for an משתט, If so, then even when a פסול si אינו מחייב כלום for an מכפר & עשה for an מכפר because he is for sure is also מעלה is also מעלה it should be פטול since he is איניהר ועלה is also מכפר for a מעפר like איניארע. The *Gemara* answers that a חטאת is not the "primary" מפריש then a עולה, ווייבי עשה, (עייו **רש"**? דף ו' .כפרה, ווייבי עשה is not the "primary" מפריש then a איבי עשה אווי דף ו' .כפרה ווייבי עשה הוא מפריש אינו מחייב עושה for his is why a חטאת brought for a מכפר a מחייב עולה is not בומיא דידיה. therefore שני אווא האייבי עשה. However, for someone who is מכפר

אינו ברכת הזבח ר"ל לא עלו *B pasul*, אינו מחזייב כלום has a different חטאת that is brought for a מייו ברכת הזבח ר"ל לא עלו (s pasul). אינו מחזייב כלום The a different היבח הזבח ר"ל לא עלו. there is the same גורס חטאת, there would be no reason for קרבן עולה gas by הטאת. But if we would be הטאת, there would be no reason for גורס חטאת. have said the די that a מכפר also מכפר for מכפר that a מכפר that a מכפר are אולה & חטאת are חטאת. as that is obvious from this הלכה like 'מביס also has this אי אפשר א נירטא also has this אי אפשר א נירטא & savs: if a לא עלו וואיז ו גירטא was brought for a לא עלו it's אינו מרוייב כלום. יחסאת שנשחט לשם savs a רמב"ם points out that earlier the **כסף משנה** savs a רמב"ם because רמב"ם. had a ממרייב because אי שמא he is מחוייב ואינו יודע. Here the מחוייב because פסול si איט מחוייב because איט מחוייב had a גירסא that gave 2 reasons. Firstly. maybe he's מייב A doesn't know it: secondly. it is איז לד אדם שלא עבר על עשה

The או"ח ס' א ב'ן שוו savs one should say אר"ח ס' א ב'ן שוו daily. The אורה מנחה שלמים adds that one should say היר כאילו הקרבתי הקרבנות וגו' because a יה"ר כאילו הקרבתי הקרבנות וגו' after. However. after saving יה"ר כאילו הקרבתי הקרבנות וגו' ב"ח explains: the אמירה of the אמירה makes it like he was מהריב the חטאת a מרוניב a מרוניב the ביא רוליו לעזרה. But saving without the יה"ר emains only יה"ר emains only יה"ר without the ממהרש"ל a solution would be to say the מיה"ר without the מהרש א dasolution would be to say the יה"ר without the המהרש"ל a איה"ר כאילן הקרבתי then מגן אברהם. It is understood that if he's not חייב בחטאת: It I am חייב בחטאת. The מגן אברהם בישת אין brings this יה"ר so saying the אַב"ח so saying the יה"ר. א ניה"ר does not help for ידיעה so saying the א ב"ח with a יה"ר does not help for ידיעה. החטאת, thus one should not say the יה"ר at all.

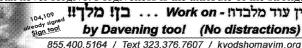
עיין אוצר הגאונים יומא רט"ז (2) או"ח עט:ז (1) (3) משנה ברורה כא:יד (4) ע' מ"ב תרכא:יד

Rabbi Joseph B. Soloveitchik zt"l (Nefesh Haray) would say:

"Rabbi Akiya said: 'Just as a mikyah purifies the impure, so does the Holy One, blessed be He, purify Israel!' Just as it is impossible for one to immerse himself partially in a mikvah to achieve purity limb by limb - but he must immerse his entire body at once in the mikvah, so too, regarding the purification of Yom Kippur, there can be no atonement for some transgressions unless the individual undergoes a total purification for all his transgressions."

A Wise Man would say: "The weak can never forgive. Forgiveness is the attribute of the strong."

Printed By: Quality Printing **Graphic Copy & Printing** (845)352-8533

Sponsored by Earl Rose Inmemory of Rabbi Sidney Shoham, HaRav Moshe ZiskindZ'Lben HaRavYechielDovZ'l Yahrzeit-8Tishrei

אינו מכפר אלא על אותו שמאמינים בכוחה של תשובה.

any rotting of their waste, and that smell is not a problem.

בראתי יצר הרע ובראתי לו

9:12 – זמן קריאת שמע/ מ"א זמן קריאת שמע /הגר"א – 9:48 סוף זמן תפילה/להגר"א – 10:48 זמז לתפילת מנחה גדולה – 1:17 שקיעת החביה שבת קודטי – 6:44 מוצטו"ק צאת הסוכבים – 7:34 צאה"כ / לרבינו תם – 7:56

MONSEY EDITION

הדלקת גרות שבת – 6:28

גודל הקדושה שהיתה שוררת שם. היא זו שגרמה שכל הבא בשטריה זכה שדטתו התרוממה. והתעורר בו רצוז עז לקרבת אלקים. וכיוז שכז התאיה מאוד לשמוע דברים רמעוררים את הלב לתשובה ולמעשים טובים, כדי שאלו יסייעו בידו לקיים 'סור מרע' ולהסיר כל המסכים החוצצים בינו לבין בוראו. וגם 'עשה טוב' כדי שאלו המעשים ישמשו כאמצעים לקרבו יותר לבוראו. אלו הרצונות המשיכוהו אל הכהנים והנביאים כדי לשמוע מפיהם דברים המעוררים לתיקוז המעשים. ודבריהם אכז נקלטו היטב בלבו ומתוך כך היה ביכולתו לקיים את משאלתו, וזכה להתעלות מאוד במעלות היראה והדביקות, וכך היה שב לעירו כשהוא מלא וגדוש בקדושה וביראה נשגבה. ומאז כשעסק בתורה השתנה תורתו לשבח. אבל מאחר שטיהר עצמו מז החטא עמד לו זכות התורה ותורה כעיז זו ודאי הוסיפה לו יראה על יראתו. וגם את מצוותיו קייםרק מתוך כוונה טהורה, ובכל פרטיהם ודקדוקיהם בלי פשרה כל שהיא.

מעתה מובן היטב כוונת הכתוב, כשאמר 'למען ישמעו', כי אין זו אותה שמיעה האמורה בגוף המצוה. שם אכז הכוונה על חובת שמיעה כפשוטה. וככל המצוות התלויות בשמיעה. וכי מצד התורה איז שמיעה זו שונה משאר השמיעות שיש בהז חיוב. שהרי חובת המצוות אינו תלויות ברצוז האדם. וכולו הו גזירות שמים! ולאחר שהשמיע לך על השמיעה שהיא חובה. הודיער שמטרת זו המצוה היא 'למעו ישמעו'. כדי שיוכה לשמיעה החודרת בלב. כלומר. כדי לצאת י״ח המצוה די לנו בשמיעה שמקבלים מצד הטיית האוזו. אבל מטרת המצוה היא שיזכה לשמיעה הנובעת מקרושת המקום. ושמיעה כעין זו מעוררת את האדם מאוד לתשובה ולתיקוז המעשים ולקרבת השי"ת. ושמיעה זו תביאנו גם כז ל'למעז ילמדו'. שגם בשובו אל ביתו תיחשב לימודו כלימוד, כי תהיה זו לשם שמים בלבד, ותורה זו תוסיף יראה על יראתו ויתקיים בו 'זיראו את ה' אלקיכם'. ומתור כר גם ידקדק היטב בקיום המצוות וית היים בו 'ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת'.

עושה תשובה בכלל. וביארו המפרשים כוונת הרמ"א עם דקדוק נכוז בדבריו. שאיירי באחד שהוא מאמיז לגמרי בכל התורה כולה. וגם מודה במה שנאמר "כי ביום הזה יכפר עליכם וגו". ומודה שיש כח ביום הכיפורים לכפר. אלא שאומר "מה מועיל לי". ומפרש שתשובה אינה אלא לצדיקים ואנשי מעשה, אבל "לי". אינה מועילה. שהרי עשיתי כמה עבירות חמורות - עליו כתב הרמ"א שאיז תשובה מועילה לו. יום הכיפורים מכפר רק למי שמאמיז בכח התשובה.

נראה להרחיב העניז. שאחר הסיבות לטעות טעות כזו ולומר שאיז הקב"ה רוצה לקבל תשובתו משום שעשה עבירות חמורות - זה רק משום שאינו מכיר בגודל כוחה של תשובה. שהרי אפילו אם עשה כל העבירות שבתורה הקדושה. עדייז הקב"ה רוצה לקבל תשובתו. זהו חסד נפלא שהקב"ה עושה עמנו.

וכדאי להעתיק כאו דברי **רבינו יונה (שערי תשובה):** "מו הטובות אשר היטיב השם יתברך עם ברואיו, כי הכיז להם הדרך לעלות מתור פחת מעשיהם ולנוס מפח פשעיהם, לחשוך נפשם מני שחת ולהשיב מעליהם אפו. ולמדם והזהירם לשוב אליו כי יחטאו לו. לרוב טובו וישרו כי הוא ידע יצרם. שנאמר: "טוב וישר ה' על כז יורה חטאים בדרך", ואם הרבו לפשוע ולמרוד ובגד בוגדים בגדו. לא סגר בעדם דלתי תשובה. שנאמר: "שובו לאשר העמיקו סרה". ונאמר: "שובו בנים שובבים ארפה משובותיכם". עכ"ל. הרי צריר להכיר שתשובה היא חסד נפלא מאת השי"ת!

זכרנו לחיים מוכד חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענד אלמים חיים ... וכתוב לחיים מובים כל בני בריתד (תפילה לימים נוראים)

The Santover Ray, R' Shlomo Zalman Friedman shlita recounts a remarkable story in his gilvon Noam Siach: On Motzei Yom Kippur (5783), while I was in Eretz Yisroel, I merited to experience tremendous siyata diShmaya on a certain matter, in a most wondrous way. The day after Yom Kippur, I saw a few more manifestations of siyata diShmaya, which also served as an exceptional yeshuah for me. As I prepared to return to America on the way to the airport with my luggage, I asked the driver to stop at the home of the renowned mashpia R' Elimelech Biderman shlita. R' Elimelech was moved to see me, and we spoke pleasantly for awhile. As we spoke, I told him about the great *yeshuos* that I had recently merited to experience.

R' Meilech told me that if I saw great yeshuos immediately on Motzei Yom Kippur, it must be the result of something I did on the holy day. He asked me to relate a specific good thing that I did on that day to which we could attribute the *yeshuos* that I saw on Motzei Yom Kippur. I told him, "I don't occupy myself with nistaros—the hidden, but if we are looking to attribute the yeshuah to a specific thing, may I offer, perhaps, something that I think could be the reason." This is what I told him:

It was in the final moments of Yom Kippur at the Vizhnitzer Rebbe shlita, in Kiryat Vizhnitz, Bnei Brak, Usually after Ne'ilah, there are a few minutes left till the zman and the whole tzibbur sings a niggun. While they were singing, I suddenly felt a great hisorerus, and my heart was overwhelmed with feelings of gratitude and hakaras hatov to Hakaodsh Baruch Hu. In this state of joy, I raised my hands Heavenwards, and said aloud, in a voice filled with emotion, "Heileger Bashefer, ich dank Dich un ich loib Dich oif dem moiredig'e gute'n vahr vos Du host mich gegeben berov Rachamecha vechasadecha' (Ribbono shel Olam, I thank You and praise You for the wonderfully good year that have You granted me with your mercy).

Then I continued: "Aibishter, I merited this year to find shidduchim for two of my children, sheyichyu - a chassan and a kallah, and I merited to marry off my son, besha'ah tovah. B'ezras Hashem the week after Sukkos, my daughter will be getting married. I merited this year to publish many "Noam Siach" gilyonos, which were, baruch Hashem well received all over the world, and I also merited to publish two volumes of the sefer Noam Siach - Uvelechtecha Baderech, and Hashem helped me find a sponsor for them both, easily. I merited to have a number of prominent mispallelim in our Bais Medrash help me out extensively at the time of my son's wedding, easing the burden for me."

Likewise, I continued to praise *Hashem* for the *chessed* that He granted me the merit to be the emissary for a *mitzvah* to be a *shadchan* for a widow and widower, who each had an orphaned daughter at home. Through this they were able to establish a new bayis ne'eman, and two young orphans now have a home; the one who didn't have a father now has one, and the one who didn't have a mother now has one. I added some other good things *Hashem* did for me, and then I said, with deep emotion: "Heilige Bashefer, 'עד הנה עזרונו רחמיך ולא עזבונו חסדיך ה' אלקינו" - Until now Your mercies have helped us, and Your kindness has not forsaken us, Hashem, our G-d ... and I ask even further, 'ועל תטשנו ה' אלקינו לנצח' - Please do not abandon us forever, *Hashem* ..." I was in a state of great emotion by the time I was finished.

R' Meilech listened to my words with seriousness, and was very moved. He then said excitedly, "It's not 'perhaps' a way to explain it - it is clear as the sun that the yeshuah was an outcome of the gratitude that you gave in those final moments of the Yom Hakadosh, the gratitude to Hakadosh Baruch Hu is the conduit and the key to receiving wonderful yeshuos."

He then added, "We say in the tefillah of the Yamim Nora'im, 'Zachreinu l'chaim Melech chofetz bachaim vekasveinu besefer hachaim lema'ancha Elokim Chaim.' When we say, 'U'ksov l'chaim tovim,' why do we first ask for "chaim" and only later, when we say "ukesov l'chaim" do we add "chaim tovim"? The answer is that "ukesov" is said right after Modim, when we thank and praise *Hashem* for our lives, and after the gratitude to *Hashem*, we receive good in our life ..."

As I was ready to leave, R' Meilech turned to me and said, "Now you have even more siyata diShmaya, because I am preparing to give a *drasha*, and I am going to tell this wonderful story that happened to you - in your name - tonight!"

שובה ישראל עד ה' אלקיך ... (הושע יד-ב) A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY הושע יד-ב) אלקיך ... (הושע יד-ב) אלקיך היא אלקיך אלקיף אלקיף אלקיך אלקיך אלקיך אלקיף אליף אלקיף א

with a beautiful message to Klal Yisroel. "Shuva Yisroel!" The Jewish people can indeed return to *Hashem* and repent from their sins. But after a Yom Tov like Rosh Hashanah where Jews all over the world spend the better part of two days steeped in prayer, is there truly any doubt as to the potential for them to do *teshuvah* and return to *Hashem*?

R' Yaakov Yisroel Kanievsky zt''l (Kehillas Yaakov) remarks that one should never doubt the ability of each and every member of *Klal Yisroel* to return to the proper path of Torah and mitzvos. In fact, even those who have spent their time engaged in sin should never think that his cumulative sins overshadow the few good deeds that he has done. The

Hoshea HaNavi opens the Haftorah of Shabbos Shuva Steipler explains that since Jews are required to learn the entire Torah and all its accompanying parts, one can easily begin to believe the fallacy that if he cannot achieve full and total perfection in his avodas Hashem, he should rather give up. On the contrary, because Jews must strive to achieve it all, every little bit that we do is laudable. When a Jew performs a mitzvah, he is in actuality inching his way closer to perfection and for that alone he is to be commended.

While this ideal may be hard to achieve and maintain. indeed after Rosh Hashanah leading up to Yom Kippur it behooves us to strive for betterment and to continue doing *mitzvos* and advancing ourselves in service to the Almighty.

May we all merit a *Gmar Chasima Toya* and *Piska Toya*.

לפני ה' כי בא כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים באמונתו ... (תחלים צ"ו)

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT"L

This Shabbos marks the first of the new year, הבאה עלינו לטובה. The following vort was told by my Zaidy, Reb Uri Wiederman z"l, b'shem R' Chatzkel Abramsky zt"l. I researched it a bit to ensure I have it right, but I still can't be certain.

In Tehillim (צ") we begin: "ה' מלד תגל הארץ". Hashem reigns, the land rejoices, In צ"ט we also start with the words "ה' מלד", but then we continue with "ירגמ עמים", the nations will tremble in fright. Why do we change? Well, if we look at the words ending the previous kapitel (צו) we say: "פני ה' כי בא כי בא לשפוט ... ועמים באמונתרי" - before Hashem who is coming to judge the land the nations in his *emunah*. In "צעמים במישרים" - the nations in *yashrus* - righteousness.

The nations of the world don't keep the *Torah* and they transgress even the most basic *aveiros*. *Yidden*, on the other hand. adhere to even the *mitzvos* which defy logic. When *Hashem* judges "באמענדער", things He deems important, the *goyim* are complacent knowing that they aren't expected to keep the חוקר התורה. However, when Hashem presides over a משפט addressing מישרים, upright, straight-forward individuals, the basic logical איסורים like stealing, killing, adultery, avoda zara, etc. in which they are also lax, then they tremble, because for those there are no excuses.

Perhaps we can say another machshava. Kapitel verefers to stam mishpat. That is reason enough for us all to tremble. While kapitel צי refers to Rosh Hashanah and Yom Kippur. That may be why in kapitel צ' t says "כי בא כי בא", twice. Because at that time, *Hashem* is so very close. "דרשו ה' בהמצאו קראהו בהיותו קרוב". With such a judgment, His children know that they can easily do teshuvah and evoke His mercy. Hence, "תגל הארץ", as Chazal say "תגל כיום הכיפורים", as Chazal say

Let us all do teshuvah, come closer to Hakadosh Boruch Hu, and storm the heavens this special day of Yom Kippur, so that all of *Klal Yisroel* may benefit and enjoy a *chasima tova* and the entire world will see יתגדל ויתקדש שמיה רבא.

משל למה הדבר דומה

ויקרא משה ליהושע ויאמר אליו לעיני כל ישראל חזק ואמץ... (לא-ז) משר: A fellow once lamented to R' Shlomo Zalman **Auerbach** zt"l, with tears in his eyes, that his oldest children were around twenty and despite putting in so much effort, his children didn't develop into the adults he'd hoped, even with all the high aspirations he had for them. Yet, his friend's children developed into such upstanding individuals ... "and he put in far less effort than I did," the distraught fellow cried. "What could be the difference between us?"

R' Shlomo Zalman replied, "I recognize you from the extended neighborhood. I have seen you in *shul* several times you disparaging leaders and customs of other communities. only saw your own circle as perfect. I had thought you would to *Hashem* to take care of that particular individual.

certainly not do this at home, but now I see that sadly, you must have spoken the same way in your house, and so your children grew up in somewhat of a negative atmosphere. The other fellow, on the other hand, is always praising other leaders and communities - even when they do not exactly align with his own customs. I would imagine his children grew up in a positive, pleasant atmosphere. That would explain the differences between the two of you."

נמשל: Moshe told Yehoshua bin Nun: "Be strong because you will lead the people!" Chazal explain, Hashem chose Yehoshua to be the leader and nobody else, and the same goes for future generations. *Hashem* designates *Torah* leaders over the years, and there was never a time that I hadn't heard at all levels of society. If you don't like a particular "Torah personality" because of something he said or did, go find a You always made some negative remarks about them and different Rav without disparaging the first Rav and leave it up

הקהל את העֶם האנשים והָנשים וָהמַף וגרך אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו ... (לא-יב)

INSIGHTFUL TORAH THOUGHTS ON THE WEEKLY SEDRA TO LEARN AND TO ENJOY BY R' MOSHE GELB

Quoting Chazal, Rashi explains that for the mitzvah of Hahkel, the men would come to learn the Torah being read, women would come to hear, and children were brought to give reward to those who brought them. The **Ramban** implies (see also Maharsha Chagigah 3a) that according to Chazal, even those children who were under the age of chinuch would be brought to Yerushalayim. Why should parents get rewarded for bringing small children, who understand nothing of what is happening?

The Mishnah (Avos 2:8) states regarding R' Yehoshua: Ashrei yoladeto, "Praiseworthy is the mother that bore him." The **Bartenura** explains because when she was expecting him, she would go around and request berachos from the chachamim that her baby should be a talmid chacham, and from the day he was born, she kept his crib in the beis midrash so that nothing but *Torah* should enter his ears. Apparently, writes the **Alter** from **Kelm zt''l**, merely being in a *Torah* atmosphere and hearing words of *Torah* even without understanding them, has a tremendously beneficial effect on a person. Therefore, he says, it behooves us to be *mechanech* our own children the same way; to shield them from all negative influences and expose them to divrei Torah from the moment they are born, so that their holy imprint will carry the child forward in his avodah as he grows older.

Someone once came to the Chazon Ish zt'l and said that his wife likes to go to the beach and frequently takes their two-year-old son with her. Is it okay for her to do so? The Chazon Ish told the man that if you want your son to eventually sit and learn, do not allow her to take him! Although he is little, the improper sights he will see there will make an impression on his mind and when he gets older, the memory of what he saw will surface and disturb his learning!

Indeed, in a postscript to the story, someone close to the family related that of their twelve children, the only one not sitting and learning is this boy who had gone to the beach with his mother! Norah V'Ayom!